

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Automaation lisääminen viranomaisten neuvonnassa -työryhmä

6. KOKOUS
13.11.2025

Asialista

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
3. Hallituksen esityksen luonnos
4. Käsittely yhteiskunnan uudistamisen ministerityöryhmässä
5. Muut asiat
6. Seuraava kokous
7. Kokouksen päättäminen

Hallituksen esityksen luonnos

Mitä on muutettu edellisestä kerrasta?

- Vaihtoehdoista on keskitetty jalostamaan riskinhallintaa sisältävä vaihtoehto.
- Riskinhallintaa koskeva velvoite on täsmennetty koskemaan palveluautomaation käytöstä palvelun käyttäjän oikeusturvaan ja yhdenvertaiseen kohteluun kohdistuvia riskejä. Tällä velvoitteeseen on pyritty saamaan lisää konkretiaa. Velvoitteen ideana on olla uusi elementti, joka auttaa ylläpitämään nykyistä oikeusturvan tasoa (tai jopa parantamaan sitä).
- Säännöskohtaisia perusteluja on päivitetty tämän ja työryhmässä käydyn keskustelun mukaisesti. Riskinhallinta olisi osa laadun varmistamisen ja valvonnan velvoitteita 2 momentissa.
- Laadun *varmistaminen* koskisi käyttöönottoa ja laadun *valvonta* käyttöä.
- EU-sääntelyn riskinhallintavelvoitteita koskevat kappaleet on siirretty nykytilan arviointiin.
- Osa varsinkin perusteluja ja muita jaksoja koskevasta palautteesta on vielä huomioimatta. Nyt on priorisoitu itse lakiehdotusta ja sen perusteluja.
- Viittauksia TiHL 6 a lukuun on häivytetty (tämä ennemmin säätämisyjärjestysperusteluihin kuuluva asia)

Riskinhallinnan toimenpiteet 1/2

- Tämä vaatii vielä jatkojalostamista; tällä hetkellä perusteluissa on lähinnä esimerkkejä:
 - Palveluautomaatio voisi esimerkiksi ohjata asiakkaan suoraan keskustelemaan luonnollisen henkilön kanssa tai käyttää ennalta valmiiksi laadittuja vastauksia, jos kysymys koskee aihetta, jossa virheellä olisi vakavia seurauksia.
 - Jos palveluautomaatio tallentaa viestien vaihdosta kerättyjä tietoja viranomaisen asianhallintajärjestelmään ja tietoja on tarkoitus käyttää hallintoasian käsittelyssä, olisi viranomaisen huolehdittava siitä, että tiedot ovat mahdollisimman virheettömiä tai että ne tarkistetaan ennen niiden käyttämistä.
 - Jos viranomaisen haluaa antaa palveluautomaatiolla asiakkaalle tietoja tai ohjeita, joista asiakkaalle voi syntyä oikeutettu odotus viranomaisen toiminnasta, on viestienvaihdosta syntyviä tietoja käsiteltävä niin, että luottamuksensuoja voidaan ottaa asian myöhemmissä vaiheissa huomioon.

Riskinhallinnan toimenpiteet 2/2

Riskien hallinta ja sitä toteuttavat toimenpiteet eivät olisi välttämättä erillisiä laadun varmistuksen ja valvonnan toimenpiteistä. Riskien hallintaa voidaan toteuttaa esimerkiksi erilaisilla palveluautomaation toimintaperiaatteilla ja teknisillä ominaisuuksilla, jotka muodostavat palveluautomaation käytölle vaatimuksia, kun taas vaatimustenmukaisuus on osa palveluautomaation laatua. Riskien hallinnan velvoitteen tarkoituksena on varmistaa, että tekoälyteknologioille ominaiset riskit otetaan sen käyttöönotossa ja käytössä huomioon. Myös käytettävän teknologian valinta voi itsessään olla riskinhallintaa. Jos palveluautomaatio toteutetaan teknologialla, johon ei viranomaisen arvion mukaan sisälly oikeusturvaa ja yhdenvertaisuutta koskevia riskejä, on se jo itsessään asianmukainen riskinhallinnan toimenpide.

Käsittely yhteiskunnan uudistamisen ministerityöryhmässä

- YU-minrykäsittelyn tarkoituksena on varmistaa poliittisen tason tuki lainvalmisteluhankkeessa suunnitelluille muutoksille.
- HE-luonnosta ei käsitellä YU-minryssä tai muuallakaan työryhmän ulkopuolella vielä tässä vaiheessa.
- Lausuntokierroksesta ja HE:n antamisesta eduskunnalle päätetään erikseen.

Valmisteltavat muutokset (ehdotus YU-ministryssä käsiteltäväksi kokonaisuudeksi)

- Poistetaan neuvonnan tietosisällön ennalta varmistamisen vaatimus digipalvelulain 6 a §:stä.
- Sen sijaan säädettäisiin viranomaisen velvoitteesta varmistaa neuvonnan laatu ennen palveluautomaation käyttöönottoa ja valvoa sen laatua käytön aikana.
- Lisäksi säädettäisiin, että palveluautomaatiota käyttävän viranomaisen on hallittava käytöstä oikeusturvalle ja yhdenvertaisuudelle aiheutuvia riskejä.
- Selkeytetään mahdollisuuksien mukaan nykyisen digipalvelulain 6 a §:n muita velvoitteita ja poistetaan sellaiset, joita voidaan pitää tarpeettomina esim. muun lainsäädännön kehittymisen myötä.

Lainvalmisteluhankkeen aikataulu (YU-ministryssä esiteltävä)

- Tammikuu 2026: HE-luonnoksen viimeistely
- Helmikuu-maaliskuu 2026: lausuntokierros
- Maalis-toukokuu 2026: jatkovalmistelu
- Toukokuu 2026: HE eduskunnalle

Jos jatkovalmistelu vaatii ennakoitua enemmän aikaa, annetaan HE eduskunnalle viimeistään syksyllä 2026.

Muut asiat

Seuraava kokous

Työryhmän 7. kokous 2.12.

- HE-luonnoksen lakimuutosehdotuksen ja niiden perustelujen hyväksyntä, jotta voidaan aloittaa HE-luonnoksen viimeistely lausuntokierrosta varten
- Käydään nykytilaan ja vaikutusten arviointia sen verran kuin ehditään; näiden jaksojen viimeistely jää joulukuulle ja alkuvuoteen
 - Koko HE:tä ei tarvitse kääntää lausuntokierroksen käynnistämiseksi. Tavoitellaan lausuntokierroksen aloittamista helmikuussa.
- Vuoden 2026 ensimmäinen kokous viikolla 3
 - Sopisiko esimerkiksi 13.1. kello 13-14 tai 14.1. kello 10-11?
 - Erillinen kysely seuraavista kokouksista (tammikuu/helmikuu); varataan näitä varmuuden vuoksi ja perutaan jos tarvetta ei olekaan.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!